

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň JUDr. Ludmily Sandnerové a JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobkyně: **Spolek pro realizaci dopravní edukace lidu, z.s.**, IČO 085 31 111
sídlem Kaprova 42/14, 110 00 Praha 1
zast. Mgr. Ondřejem Vaňkem, advokátem
sídlem Riegrova 379/18, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu

takto:

- I. Žalovanému se zakazuje, aby pokračoval v nezákonném zásahu provedeném nezasláním, resp. nedoručením přístupových údajů k datové schránce žalobci.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů částku 10 228,- Kč, a to do rukou zástupce žalobce, advokáta Mgr. Ondřeje Vaňka.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který považuje za trvající a který spatřuje v nezákonném nezaslání (nedoručení) přístupových údajů k datové schránce žalobce, a to osobě zmocněné k tomu statutárním orgánem žalobce.
2. Spolu se žalobou předložil žalobce plnou moc, kterou udělila jako statutární orgán žalobce paní M. S., nar. xxxxxxxx, trvale bytem Ukrajina, v ČR bytem H., panu V. Z., nar. xxxxxxxx, bytem O. (podle žaloby jde o zakládajícího člena spolku), a to k podání žádosti o zřízení datové schránky žalobci se sídlem uvedeným v záhlaví rozsudku s tím, že zmocnitel (tj. statutární orgán žalobce) dále plnou moc uděluje k přebírání veškerých písemností doručovaných prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Podle fotokopie plné moci předložené městskému soudu je tato plná moc opatřena ověřovací doložkou pro legalizaci ze dne 27. 9. 2019, z níž vyplývá, že ji vlastnoručně podepsala u České pošty paní M. S.
3. Žalobce uvádí, že podanou žádost žalovaný zaevidoval pod č. j. MV-142299/SIK6/1-2019 a do dne podání žaloby nebyly žalobci doručeny přístupové údaje k jeho datové schránce, čímž došlo podle žalobce k porušení ust. § 10 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o elektronických úkonech*“).
4. Žalobce dále uvádí, že je mu známo, že žalovaný doručoval dvakrát (neúspěšně) přístupové údaje do datové schránky, a to přímo statutárnímu orgánu, poprvé na jeho olomouckou adresu, kde se adresát nenacházel, protože byla na Ukrajině, podruhé na jeho ukrajinskou adresu, na niž bylo doručení neúspěšné, protože na území obce nefungují základní služby vzhledem k obsazení území proruskými separatisty. Žalobce dále namítá, že žalovaný doručuje písemnosti způsobem „do vlastních rukou výhradně adresáta“, který zákon nepředpokládá, namísto toho, aby doručoval pouze „do vlastních rukou“ [viz § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), § 10 odst. 1 zákona o elektronických úkonech].
5. To, že byla datová schránka žalobci zřízena, potvrdil žalobci i pracovník žalovaného. Žalobce se pokoušel se žalovaným smírně dohodnout, avšak marně. Žalobce dále odkazuje na rozsudek ze dne 28. 8. 2019 č. j. 8 As 57/2019-57, v němž Nejvyšší správní soud (dále „*NSS*“) řešil obdobnou situaci a v níž (v bodě 37) uvedl, že *nelze přehlédnout, že i žalovaným zvolený způsob doručování, snad kromě samotného okamžiku doručení, skýtá obdobná rizika, že jakmile jsou oprávněné osobě doručeny přístupové údaje, může si je přečíst kdokoli, kdo se k nim, ať již vinou neopatrnosti oprávněné osoby nebo úmyslným protiprávním jednáním, dostane, že nelze to zcela vyloučit dokonce ani při předání přístupových údajů – například chybou poštovního doručovatele nebo zneužitím osobních dokladů adresáta písemnosti jinou osobou, že jak navíc poukázal stěžovatel, služba „Do vlastních rukou výhradně jen adresáta“ je jen soukromoprávní službou České pošty, s. p. a že soudu není vůbec zřejmé, jak by chtěl žalovaný zajistit jím prosazované podmínky doručování, pokud by pošta tuto službu dobrovolně nenabízela. Dále žalobce připomněl bod 38 a 39 cit. rozsudku NSS, v nichž se uvádí, že NSS tedy dospěl k závěru, že zákon o elektronických úkonech nevyžaduje doručení přístupových údajů výlučně a pouze primárně pověřené osobě, ale postačuje doručení „do vlastních rukou“ tak, jak jej definuje zákon o elektronických úkonech, případně správní řád, a že není samozřejmě vyloučeno, aby zákonodárce provedl patřičné změny v zákoně a výslovně uvedl jiná pravidla pro doručování přístupových údajů, než je doručování do vlastních rukou. Taková změna zákona by mohla podle cit. rozsudku NSS například zavést i možnost zaslat datovou*

zprávu, kterou by mohla otevřít pouze primárně oprávněná osoba a nikoliv i osoby pověřené, tedy o obdobu soukromoprávní služby „Do vlastních rukou výhradně jen adresáta“.

6. Žalovaný postupuje podle žalobce nezákonně, když přístupové údaje k datové schránce spolku (žalobce) doručuje pouze statutárnímu orgánu spolku, a to ještě formou „do vlastních rukou výhradně jen adresáta“, čímž žalobci znemožňuje získat přístup k datové schránce.
7. Žalovaný v zaslaném vyjádření navrhl, aby městský soud žalobu jako opožděnou odmítl, neboť zásah nepovažuje za trvalý, nýbrž za zásah s trvalými důsledky. V takovém případě podle žalovaného měla být žaloba podána podle § 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v dvouměsíční lhůtě ode dne, kdy se žalobce dověděl o zásahu; o něm se dověděl podle e-mailové korespondence žalobce a žalovaného dne 24. 10. 2019 (žaloba pak byla podána až v březnu 2020). Pokud by městský soud žalobu neodmítl jako opožděnou, navrhuje žalovaný zamítnutí žaloby jako nedůvodné v celém rozsahu. Žalovaný vyslovil názor, že obsahem plné moci není oprávnění p. V. Z. jednat za žalobce v plném rozsahu práv statutárního zástupce a že žalovaný se pokusil dvakrát zaslat přístupové údaje do datové schránky v listinné podobě do vlastních rukou výhradně jen adresáta pouze skutečnému statutárnímu zástupci. Připomněl, že přístupové údaje k datové schránce jsou podle ust. § 10 zákona o elektronických úkonech zasílány a určeny pouze osobám uvedeným v ust. § 8 zákona o elektronických úkonech. Žalovaný má proto za to, že se tvrzeného nezákonného zásahu nedopustil.
8. Městský soud posoudil žalobu a tvrzený nezákonný zásah a věc rozhodl bez nařízení jednání, neboť s takovým postupem oba účastníci konkludentně souhlasili [§ 51 odst. 1 s. ř. s.]. Při přezkumu postupu žalovaného městský soud vychází z aktuálního jemu známého skutkového stavu (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
9. Podle ust. § 82 s. ř. s. se může každý, kdo tvrdí, že byl (1) přímo zkrácen na svých právech (2) nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není (3) rozhodnutím, a byl zaměřen (4) přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
10. Žalobu posoudil městský soud jako důvodnou, vycházející z předpokladu, že žalobce, resp. osoba jednající o převzetí žalobcových přístupových údajů k jeho datové schránce (p. V. Z.) je s to se žalovanému prokázat originálem plné moci udělené jí statutárním orgánem a podepsané formou úředně ověřeného podpisu dne 27. 9. 2019 u – podle jejího ověření – České pošty; městský soud nemá důvod nevěřit, že fotokopie plné moci, byť úředně neověřená a předložená takto v příloze žaloby, odpovídá originálu.
11. Udělení plné moci ze dne 20. 9. 2019 *k přebírání veškerých písemností doručovaných prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb*, podepsané 27. 9. 2019 s úředně ověřeným podpisem zmocnitelky a učiněné statutárním orgánem (zmocnitelkou) v souladu s všeobecně chápanými principy zmocňování k právním jednáním, považuje městský soud za právně dostatečné a zákonu odpovídající. Jelikož je plná moc udělena *k přebírání veškerých písemností*, musí se logicky týkat i přebírání písemností doručovaných standardní formou „do vlastních rukou“ prostřednictvím držitele poštovní licence, tedy formou, kterou vyžaduje zákon.

12. Městský soud v tomto závěru navazuje na rozhodnutí NSS, které připomněl žalobce. Jeho závěry akceptující standardní doručování do vlastních rukou a uvažující, že „nadstandardní“ doručování *do vlastních rukou výhradně jen adresáta* by vyžadovalo změnu zákona (NSS výslovně uvádí, že *není samozřejmě vyloučeno, aby zákonodárce provedl patřičné změny v zákoně a výslovně uvedl jiná pravidla pro doručování přístupových údajů, než je doručování do vlastních rukou*), odpovídají i nyní posuzovanému případu a jsou i pro tento případ plně aplikovatelné.
13. Postup (zásah) žalovaného proto nebyl v souladu se zákonem [podmínka (2)], když žalovaný doručoval přísnější formou do vlastních rukou, než mu ukládají právní předpisy, které vyžadují standardní doručování „do vlastních rukou“ (§ 20 odst. 2, § 34 správního řádu, § 10 odst. 1 a 3 zákona o elektronických úkonech).
14. Zásah pak považuje městský soud za „trvajících“, nikoli za jednorázový zásah s trvajících důsledky, neboť možný postup řádné doručení do vlastních rukou, tedy formou předvídanou zákonem, pokud k němu mezitím nedošlo a pokud bude žalovanému předložen originál předmětné plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitelky, trvá a stále se nabízí k řešení.
15. Z výše uvedeného důvodu městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. (§ 87 odst. 2 s. ř. s.).
16. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu městský soud přiznal náhradu jeho nákladů v řízení ve výši vyplývající ze soudního spisu. Přiznané procesní náklady představují zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000,- Kč a náklady na zastoupení advokátem vyčíslené podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby) po 3 100,- Kč včetně tzv. režijního paušálu ve výši 2 x 300,- Kč, a to navýšené o daň z přidané hodnoty ve výši 21% z částky 6 800,- Kč, jelikož právní zástupce žalobce podle ověření městského soudu je plátcem této daně. Přiznaná náhrada procesních nákladů tak činí celkem 10 228,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. července 2020

JUDr. Jan Ryba
předseda senátu